

Cum poți ajunge sa lucrezi printre ”zeii” arbitrajului internațional și sa interacționezi cu unii dintre cei mai cunoscuți arbitri din lume. Traseul remarcabil parcurs de Ștefan Dudaș, avocatul român din echipa pariziana a firmei Derains & Gharavi International

Românii talentați, care optează pentru o cariera internațională, muncesc din greu pentru atingerea obiectivelor. Mânați mereu de dorința de a reuși, se impun în profesie și ajung sa fie cotați printre cei mai buni. În spatele succesului, stau însă povești care se clădesc pe o investiție constantă în pregătire, pe anumite sacrificii și pe alegeri inteligente. Ștefan Dudaș este unul dintre tinerii români care și-a clădit cariera profesională treapta cu treapta, iar astăzi activează în arbitraj internațional în cadrul echipei Derains & Gharavi International, din Paris.

Ștefan și-a început parcursul în avocatura imediat după ce a absolvit Facultatea de Drept din cadrul universității din București. După licența, în 2008, s-a alăturat firmei **NNDKP**, activând timp aproape de patru ani în cadrul departamentului de litigii & arbitraj. Astfel a avut ocazia de a se afla sub îndrumarea unora, pe care el îi considera, printre cei mai buni litigatori din România, **Ana Diculescu Șova, Sorina Olaru și Simona Neagu**. “Aici am învățat cât de importantă este atenția pentru detaliu, rigoarea, dar și creativitatea în pledoarii. Anii formativi petrecuți în cadrul **NNDKP** m-au ghidat mereu în cariera și pastrez până în ziua de astăzi amintiri foarte placute din această perioadă, mai ales ca prietenii legate cu colegii mei de atunci sunt foarte prețioase pentru mine”, povestește tânărul.

Interesul pentru arbitrajul internațional l-a ghidat către două figuri marcante din acest domeniu, din România, **Crenguța Leaua și Luminița Popa**. Relația clădită atunci se dezvoltă și astăzi, Ștefan simțindu-se privilegiat ca le poate numi prietene pe cele două experte în arbitrajul internațional. “Cu **Crenguța Leaua și Luminița Popa** am avut prilejul de a colabora pe unele dintre cele mai importante arbitraje internaționale din România”, punctează avocatul.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Pași catre o cariera internaționala

Pasiunea pentru arbitrajul internațional l-a determinat pe Ștefan sa caute oportunitați de dezvoltare profesionala în afara țării.

“Deși perioada petrecuta în România a fost una foarte fructuoasa din punct de vedere al proiectelor și dosarelor în care am fost implicat, am simțit nevoia de a vedea mai mult și de a îmi extinde orizontul. Astfel, în 2013 am aplicat pentru un program de traineeship în cadrul departamentului de arbitraj internațional al *Shearman & Sterling LLP*. Am fost acceptat și, ca urmare, am petrecut aproximativ un an de zile în cadrul birourilor din Frankfurt, Germania și apoi Paris, Franța. Cum spunea un fost coleg, aici am avut prilejul sa lucrez printre „zei”, cum ar fi **Emmanuel Gaillard** și **Yas Banifatemi**, și sa fiu implicat în arbitraje internaționale care au marcat scena arbitrajului internațional și care aveau ca miza sume halucinante, ce depășeau de multe ori zeci de miliarde de euro”, arata **Ștefan Dudaș**.

Conștient de faptul ca un profesionist trebuie sa se pregateasca intens și sa cunoasca toate laturile domeniului sau de specialitate, Ștefan a decis ca dupa încheierea etapei *Shearman & Sterling LLP* sa faca pași importanți pentru a descoperi cum este și de cealalta parte a mesei și anume cum lucreaza un arbitru internațional.

Dupa Frankfurt și Paris, s-a relocat la Viena, acolo unde a colaborat cu prof. dr. *Andreas Reiner*, care lucreaza ca arbitru full time. “Lucrând cu dânsul, în calitate de secretar al tribunalelor internaționale prezidate de acesta, am avut ocazia de a interacționa cu unii dintre cei mai cunoscuți arbitri din lume, cum ar fi prof. **Pierre Tercier** sau prof. **Pierre Mayer**, și vedea îndeaproape cum delibereaza un tribunal internațional și cum se redacteaza o sentința arbitrala”, amintește tânarul.

Dupa aceasta etapa, și-a dorit sa revina în avocatura clasica, astfel ca a optat pentru reîntoarcerea în Capitala Franței, acolo unde activeaza de trei ani. “Dragostea pentru munca de counsel și emoția pledoariilor, m-au dus înapoi catre Paris unde m-am alaturat echipei **Derains & Gharavi International**, în calitate de senior associate. Aici, în ultimii trei ani am intervenit în principiu în arbitraje internaționale privind investițiile straine”, subliniaza avocatul.

“Cred cu tarie ca nu putem vorbi de o specializare în arbitraj internațional înainte de a prinde radacini și de a cunoaște cum funcționeaza în detaliu un sistem de drept, sau sistemul de drept din țara de origine. Acesta funcționeaza ca un sistem de referința și asigura baza pe care ulterior se poate construi în mod “organic” o specializare în arbitraj, sau orice alta ramura de drept de altfel. Personal, anii petrecuți în România mi-au oferit aceasta baza pe care am putut construi și adauga specializarea în arbitraj internațional. Nu am planuri de a reveni pentru a lucra în România, deși vin des în București pentru a ma întâlni cu foști colegi sau participa la conferințe, dar sunt adeptul zicalei „never say never” așa încât nu ma hazardez sa ma pronunț. Daca ar fi sa ma intorc, probabil m-aș orienta catre o firma, cel mai probabil una internaționala, care sa îmi ofere posibilitatea sa pastrez (și sa cultiv) contactele pe care le am în mediul internațional.”

Ștefan Dudaș

În linia întâi a arbitrajului internațional

Tânărul menționează ca în echipa **Derains & Gharavi International** a intrat ca urmare a unei proceduri clasice de recrutare: mai multe interviuri cu partenerii fondatori și în cele din urmă o ofertă. “Dosarele de arbitraj în care intervin cu predilecție privesc investițiile străine, contractele de construcție de tip EPC/FIDIC, contracte de distribuție oil & gas și contracte comerciale în general. Clienții noștri vin din toate colțurile lumii (Singapore, UK, SUA, Iran, Rusia, Liban, Franța, etc), sunt companii multinaționale, persoane fizice, state, sau societăți de stat. În calitate de senior associate, administrez dosarele de arbitraj de la un cap la celălalt, și am datoria să supraveghez avocații tineri din firmă, precum și să mă ocup de activități de business development. Nu avem un target de ore facturabile, dar, în principiu, avocații seniori facturează în medie 2.000 ore / an”, explică Ștefan.

Derains & Gharavi International, firma în care lucrează astăzi Ștefan, este unul dintre cele mai cunoscute cabinete specializate în arbitraj internațional din Paris - frecvent cotate drept unul dintre cele mai bune 30 de cabinete specializate în arbitraj din lume de publicația GAR 30 (*Global Arbitration Review*).

“Deși un cabinet de talie medie, dosarele de arbitraj pe care cabinetul le are pe rol concurează, dacă nu chiar depășesc de multe ori, marile cabinete internaționale. De altfel, în mai toate dosarele noastre avem pe partea adversă cabinete internaționale din Magic Circle sau firme internaționale „white shoe” din SUA. În mod frecvent valoarea dosarelor pe care le gestionăm ajunge la câteva sute de milioane de euro, ajungând în unele cazuri chiar la câteva miliarde”, arată avocatul.

Derains & Gharavi International are în jur de 30 de avocați, împărțiți între cele trei birouri din Paris, Beirut și Washington DC, toți specializați în arbitraj internațional. Deși biroul principal este în Paris, Ștefan are colegi care vin din toate colțurile lumii, cum ar fi Rusia, Turcia, SUA, Belgia, UK, sau Elveția. Proiectele sunt exclusiv arbitraje internaționale, cu predilecție arbitraje privind investițiile străine.

“În firmele de avocatură internaționale, diferențele de abordare a proiectelor nu sunt semnificative, dar bineînțeles lucrurile diferă de la firmă la firmă și de la dosar la dosar. Avocații în Paris (mai ales în arbitraj internațional) facturează în principiu 2.000 h/an, iar promovarea la partner se face, de obicei, în jurul vârstei de 40 ani, sau chiar mai târziu în firmele internaționale. Zilele de muncă pot fi foarte diferite de la una la cealaltă în funcție de stadiul diferitelor dosare în care sunt implicat. De obicei, pe parcursul unei zile intervin pe mai multe dosare. În prezent spre exemplu, în calitate de counsel am două dosare investiționale active cu locul arbitrajului în Singapore și respectiv Londra, un dosar comercial ICC cu locul în Paris, o procedură de executare a unei sentințe arbitrale în fața curților din UK și o procedură de anulare a unei sentințe arbitrale în fața Curții de Apel Paris, precum și mai multe dosare comerciale ICC în care sunt secretar al tribunalului”, detaliază avocatul.

Referindu-se la cel mai spectaculos arbitraj în care a fost implicat la **Derains & Gharavi International**, **Ștefan Dudaș** nominalizează un arbitraj investițional UNCITRAL în care a reprezentat un investitor iranian împotriva Coreei de Sud în legătură cu privatizarea unei societăți de stat, cu o valoare estimată a disputei de 500 milioane de dolari. “Dosarul a fost câștigat în integralitate de către clientul nostru, fiind de asemenea prima sentință arbitrală emisă împotriva Coreei de Sud. De asemenea, un alt dosar important în care sunt implicat este un arbitraj investițional ICSID în care firma noastră apără România în fața pretențiilor unei firme din Olanda. Dosarul este însă pendinte și supus unui acord de confidențialitate”, completează avocatul.

Ștefan Dudaș este adeptul gândirii de a nu regreta nimic din ceea ce faci, ci doar ceea ce nu ajungi să faci (sau nu ai curaj să faci sau încerci). Pe viitor, el spune că ar dori să fie mai prezent la conferințe de specialitate în România și în regiune, precum și să dezvolte propria practică de arbitru.

Bursa de merit în toți anii de studiu

Ștefan s-a remarcat încă din perioada studenției, rezultatele academice obținute aducându-i bursa de merit în toți anii de facultate.

Tânărul a absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universității din București în 2008.

De asemenea, a urmat un program de master în arbitral commercial international în cadrul Universității Stockholm, Suedia, pe care l-a absolvit cu mențiunea „foarte bine”.

“Masterul este clasat de către publicația GAR drept unul dintre cele mai apreciate și cunoscute programe specializate în arbitraj internațional din lume. Sunt autorul mai multor articole de specialitate publicate în reviste internaționale și sunt în mod frecvent speaker în conferințe internaționale ce tratează subiecte privind arbitrajul internațional. Spre exemplu, în ultimele luni am intervenit ca speaker în cadrul unei conferințe internaționale organizată de *Young ICCA* și *Centrul Rus de Arbitraj* la Sankt Petersburg privind cererile reconvenționale în arbitrajele privind investițiile straine, precum și în cadrul unei alte conferințe internaționale organizată la Stockholm privind protejarea intereselor publice în acest domeniu”, declară avocatul.

Rememorând anii studenției, Ștefan afirmă fără ezitare că profesorii care i-au rămas în suflet sunt **Flavius Baias** și **Romeo Popescu**. “Sunt adevărate exemple pentru mine și pentru mulți dintre colegii mei de facultate. Dl. decan Baias, în mod special, m-a ghidat cu sfaturi extrem de utile la absolvirea facultății și am avut șansa de a rămâne în contact cu dânsul. Este un adevărat domn și un dascal desavârșit. Apoi, cu siguranța prof. **Patricia Shaughnessy** din cadrul *Universității Stockholm* este, de asemenea, o persoană specială pentru mine, care m-a îndrumat mult de a lungul anilor”, mai spune tânărul.

Despre România

Ștefan Dudaș consideră că, cel puțin în momentul de față, România nu este un jucător foarte important pe scena arbitrajului internațional. “Cred că arbitrajul rămâne în România, în continuare, excepția în ceea ce privește soluționarea disputelor, chiar și a celor cu elemente de extraneitate, iar instanțele de judecată naționale rămân regula. În consecință, piața arbitrajului internațional din România este relativ mică, iar specialiștii sunt extrem de puțini la număr. De altfel, cred că acesta este și motivul pentru care în mai toate dosarele mari ICSID la care România este parte, țara noastră este reprezentată mai mereu de o firmă de avocatură dintr-o jurisdicție cu renume în arbitraj (i.e. Franța, UK, Elveția sau SUA) care are de obicei rolul de „lead counsel”, asistată de o firmă de avocatură din România. Cu toate acestea, vad lucrurile schimbându-se în bine în ultimii ani; vedem din ce în ce mai multe conferințe internaționale cu speakeri de renume pe scena arbitrajului internațional, ce vin la București. Cred că astfel de evenimente sunt utile și ridică gradul de „awareness” cu privire la arbitrajul internațional în România”, explică expertul în arbitraj.

În opinia sa, România este și rămâne foarte atractivă pentru mediul de afaceri din Franța. “De altfel, este de notorietate că între România și Franța în general există relații strânse de colaborare atât la nivel statal cât și în mediul privat – în ciuda derapajelor de guvernare văzute în ultimii ani la Palatul Victoria”, punctează **Ștefan Dudaș**.

[piața locală.](#)